

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Til
NKKs medlemsklubber og –forbund,
NKKs Regioner
NKKs Sunnhetsutvalg
NKKs kompetansegrupper
NKKs Administrasjon (hver avdeling)
Norsk Sau og Geit
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Oslo, 14.03.2013

Høringsbrev

Norsk Kennel Klubs Antidopingreglement

Vedlagt følger forslag til Norsk Kennel Klubs Antidopingreglement, inkludert Forbuds- og karenstidsliste. Reglementet er behandlet av NKKs Hovedstyre (HS-sak 53/2013) Vi ber om at forslaget gjennomgås og at tilbakemeldinger sendes NKK på e-post kristin.prestrud@nkk.no innen 15. juni 2013.

Reglementsutkastet er utarbeidet av NKKs Helseavdeling med faglig støtte fra ei faggruppe med bredt sammensatt kompetanse innen antidopingarbeid og ulike synsvinkler på problematikken.

Ved utarbeidelse av antidopingmateriale er det to aspekter som er viktige. Det ene er det reinte konkurransemessige, der man så langt som mulig vil unngå juks og stimulere til rettfærdig konkurranse og god sportsånd. Det andre, og minst like viktige, er dyrevelferdsaspektet, der det viktigste vil være at hunden ikke medisineres for å kunne yte mer eller bedre enn den ville ha gjort uten medisiner. Ofte går disse to hensynene hånd i hånd. Reglementet må også virke rimelig for våre medlemmer og andre som deltar i konkurranser i NKK-regi, og være praktisk gjennomførbart.

Om spesifikke punkter i dokumentet – punkter NKK ønsker å utdype, og som det er ønskelig at høringsinstansene tar stilling til eller kommenterer:

4. ULOVLIG MEDISINERING OG DOPING

Hvem som er ansvarlig person har vært diskutert svært mye under utarbeidelsen av reglementet. Det er viktig at ansvaret ikke pulveriseres med for mange involverte med delansvar, men det kan virke vanskelig å komme unna at både eier og fører/handler er

Besøksadresse:
Nils Hansensvei 20, Bryn
0667 Oslo

Postadresse:
Boks 163, Bryn
0611 OSLO

Telefon: 21 600 900
Faks: 21 600 901
www.nkk.no

*Hund til
nytte og glede*

ansvarlige ved positiv prøve, siden begge kan ha tilført hunden noe ulovlig. Ved positiv prøve vil man måtte undersøke saken og finne ut hva som har skjedd og hvem som har opptrådt ulovlig i hver enkelt sak.

Dersom en hund avlegger positiv dopingprøve vil forholdet kunne føre til doping-dom selv om karenstida har gått ut. I slike tilfeller kan det være mulig at hunden har fått i seg middel etter avslutta behandling, eller det kan være forhold ved den enkelte hunden som gjør at middelet skilles ut saktere enn normalt. En slik positiv prøve er også eiers/førers/handlers ansvar.

5. FORBUDTE METODER

Sjokk- eller pulsølgeterapi står i en særstilling når det gjelder fysikalske metoder. Dette er en svært virkningsfull men samtidig svært smertefull metode, og faren for påføring av skade ved ukyndig bruk er stor. Reglementet slår derfor fast at denne metoden kun kan utføres av veterinær.

6. FORANDRING AV UTSEENDE, BYGNING OG/ELLER PRESTASJON VED EKSTERIØRUTSTILLING

6.1 Varige endringer

Det er her lagt inn en vesentlig forskjell ut fra om hensikten med inngrep er å forbedre utseendet (forbudt) eller å avhjelpe et helseproblem (tillatt). Det har vært uttrykt ønske fra enkelte om at alle hunder som har gjennomgått operasjoner som entropion, ektropion og andre plastiske operasjoner skal utelukkes fra utstilling. Imidlertid er det tilnærmet umulig å påvise sikkert at en hund er operert, det hele vil avhenge av eierens ærlighet. Det blir da en bekymring at vi kan ende opp med redusert åpenhet rundt slike operasjoner, noe som vil være svært negativt. Dette er et punkt vi gjerne mottar innspill på.

6.2 Midlertidig endring

Dette punktet omhandler ”sminking” av hunden i ulike former, populært kalt faking. Det kan være hensiktsmessig at dette tas ut av antidopingregelverket og omtales i eget regelverk, dette vil vi gjerne ha innspill på. Likeledes formuleringa om hva som er tillatt av vask, føn og stell, og hva som er foreslått tillatt på utstillingsdagen (kun vann).

8. PRØVETAKING

Prøver kan tas som planlagte stikkprøver, eller ved spesiell mistanke. Det vil sannsynligvis være hensiktsmessig at deltakere og andre har anledning til å melde fra dersom de ser utstillere som opptrer i strid med dette regelverket. Innklaging fra deltaker eller annen privatperson vil **ikke automatisk** føre til prøvetaking i alle tilfeller, dette vil bli en vurderingssak for de ansvarlige ved arrangementet.

Nødvendig kompetansen hos ansvarlig dopingkontrollør er ikke definert enda. Norges Hundekjørerforbund har egne dopingkontrollører som de utdanner selv, og vedkommende trenger ikke være veterinær. I utgangspunktet er det urinprøver som skal tas, ikke blodprøver. NKK ønsker innspill på dette punktet.

9. DISPENSASJON

Det er lagt opp til at det skal være mulig å søke om dispensasjon for hunder med tilstander som krever langtidsmedisinering, kun i tilfeller og der det ikke er i strid med velferden til hunden å delta i konkurranse, dvs at hunden bør fungere som frisk når den går på medisiner. Dispensasjon gis for gitt medisin og for en definert konkurranseform som eier må søke om. Ved søknad om dispensasjon skal journal sendes med søknaden samt sendes raseklubben for registrering. På denne måten kan ikke hunder med kronisk sykdom konkurrere på dispensasjon uten at raseklubben får vite om diagnosen. Dette systemet er ment å fremme åpenhet rundt sykdomstilfeller og behandling, og en hjelp for raseklubben i innsamling av sykdomsdata. Grunnlaget for å tildele dispensasjon vil variere for ulike typer medisiner og med type aktivitet. Det ønskes innspill på denne modellen for å tildele dispensasjoner, og på om det i det hele tatt skal være mulighet for dispensasjon.

Høringsfrist: 15. juni 2013

Vennlig hilsen

NORSK KENNEL KLUB

Espen Engh
Administrerende direktør

Kristin Wear Prestrud
Veterinærkonsulent

Vedlegg:

Utkast til NKKs Antidopingreglement, med tilhørende Forbuds- og karenstidsliste
Høringsliste

Høringsliste NKKs Antidopingreglement mars 2013

Hele NKKs organisasjon:

- Medlemsklubber og –forbund,
- NKKs Regioner
- NKKs Sunnhetsutvalg
- NKKs kompetansegrupper
- NKKs Administrasjon (hver avdeling)

Norsk Sau og Geit

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Den Norske Veterinærforening (inkludert Smådyrpraktiserende Veterinærers Forening)

Norges veterinærhøgskole v/Institutt for sports- og familiedyrmedisin

Mattilsynet

Dyrevernorganisasjoner:

Dyrevernalliansen,

NOAH – for dyrs rettigheter

Rådet for Dyreetikk

NORSK KENNEL KLUBS ANTIDOPINGREGLEMENT FOR KONKURRANSEHUND

1. BAKGRUNN

Doping og medisinerer i konkurranseidrett er et kjent problem innen mange sportsgrener. I hestesporten har doping og medisineringskontroll vært regulert av både offentlige myndigheter og av hestesportsorganisasjonene i lang tid. Vi vet lite om utbredelsen av doping i hundesporten, men det er liten grunn til å tro at dette ikke forekommer også her.

Forbud mot doping er nedfelt i alle NKKs regelverk for konkurranser (som utstillinger og prøver). Følgende står i NKKs Utstillingsregler:

3.8 Doping/faking er forbudt

Med doping forstås her medisin eller annet middel som gjennom sin virkning stimulerer, beroliger, stiller smerte, påvirker atferd, temperament eller på annen måte kan antas å virke inn på hundens prestasjon eller kvalitet. Det er ikke tillatt å fremføre hund til bedømmelse hvor:

- operativt inngrep er foretatt i den hensikt å forbedre hundens eksteriør.*
- pels, nese eller hud er behandlet med produkter som forandrer farge eller struktur.*

Tilsvarende punkt finnes i regelverkene for alle andre typer konkurranser i NKK-systemet. Komplette regelverk for de ulike konkurranseformene finnes på www.nkk.no.

Medisinerer, doping og andre metoder som påvirker atferd, eksteriør eller prestasjon har både dyrevelferdsmessige og allmenntetiske aspekter, samt potensielle avlsmessige konsekvenser. Norsk Kennel Klub (NKK) ønsker å arbeide for økt bevissthet rundt disse problemstillingene i hundesporten, for dermed å kunne medvirke til god dyrevelferd, positivt sportsmiljø og rettferdig konkurranse.

Les mer om forbud mot doping her:

Les mer om etisk forsvarlig hundehold, dyrevelferd og hundeavl i NKKs dokumenter: Dyrevelferdsloven; www.lovdatab.no
FCIs International Guidelines About Dog Doping; www.fci.be
NKKs regler for ulike konkurranseformer (utstillinger, prøver mm); www.nkk.no

2. FORMÅL

Formålet med dette reglementet er å hindre at hunder som har fått visse typer behandling fremføres til start/bedømmelse på offisielle og uoffisielle utstillinger, prøver og andre konkurranser arrangert av NKK og NKKs medlemsklubber eller -forbund. Reglementet skal ivareta og fremme:

- God dyrevelferd; ved at syk eller skadd hund ikke fremføres til bedømmelse, heller ikke under påvirkning av substanser eller metoder som bedrer/skjuler symptomer
- Rettferdig konkurranse
- At avkomsgransking og utvalg av avlsdyr i størst mulig grad baseres på hundenes iboende egenskaper, uten bruk av kunstig påvirkning

Les mer om hva NKK mener om etisk forsvarlig hundehold, dyrevelferd og hundeavl her:

NKKs Etiske grunnregler for avl og oppdrett

NKKs Avlsstrategi

NKKs Etiske retningslinjer for hold og trening av hund

3. GENERELT

Det er forbudt å fremføre hund til start/bedømmelse som er syk eller skadet på en måte som kan påvirke prestasjonen eller sette hundens trivsel og velferd i fare. Forbudet mot å fremføre syk hund til start/bedømmelse gjelder enten hunden er under behandling som bedrer symptomer eller forkorter helings-/tilfriskningstid, eller er ubehandlet.

4. ULOVLIG MEDISINERING OG DOPING

Den som eier hund som skal fremføres til start/bedømmelse er ansvarlig for at hunden ikke har fått behandling som gjør det ulovlig å delta, og at den ellers er fysisk og psykisk skikket til den gjeldende konkurransen. I de tilfellene hunden fremføres til start/bedømmelse av andre enn eier(e), er også den som fører hunden til start/bedømmelse (også kalt fører, handler e.l) ansvarlig for at dette overholdes.

Substanser som er forbudt til enhver tid er definert i Forbuds- og karenstidslista (Vedlegg 1).

Det er ikke tillatt å fremføre hund til start/bedømmelse som har fått behandling med legemidler eller andre substanser innenfor de definerte karenstidene. Forbudet gjelder

uavhengig av om hunden har fått tilført stoffet/stoffene i den hensikt å bedre prestasjon, eller som behandling for en medisinsk tilstand. Med behandling forstås også reseptfrie legemidler og andre substanser tilført i den hensikt å forbedre prestasjon eller skjule/lindre sykdom eller skade.

Det er ikke tillatt å starte innenfor karenstiden, og denne regnes fra siste behandling/tilførsel. Karenstidene er å betrakte som minimumsfrister, og nedbrytningstid i kroppen kan variere. Dersom et forbudt stoff påvises, er dette å betrakte som en positiv prøve selv om karenstiden er utløpt.

Det er ikke karenstider for vaksiner ut over det som defineres av gjeldende vaksinasjonsregler, heller ikke for antiparasittærbehandling i formuleringer markedsført med indikasjon til bruk på hund mot innvollsorm og/eller utvendige parasitter. Det anbefales likevel å vaksinere i god tid før konkurranse, slik at hunden er godt beskyttet på konkurransedagen og ikke utsettes for unødig belastning rett etter vaksinerings.

5. FORBUDTE METODER

Det er ikke tillatt å fremføre hund til start/bedømmelse som har fått behandling med akupunktur, kiropraktikk eller andre fysikalske metoder (som laser, ultralydbehandling, elektrisk strøm, ioniserende stråling eller transkutan nervestimulering) for å skjule eller lindre/bedre sykdom eller skade, før virkningen av behandlingen er helt forsvunnet. Slike metoder har en karenstid på 4 dager. Unntak fra dette er sjokk- eller pulsølgeterapi der karenstiden er 14 dager når metoden er utført av veterinær. Puls- eller sjokkbølgeterapi skal kun utføres av veterinær – metoden er forbudt å utføre av ikke-veterinær på konkurransehund. På konkurransedagen (før bedømmelse) er det kun tillatt med massasje med hendene (ikke bruk av noen form for apparatur).

Manipulasjon av blodvolum eller -sammensetning, såkalt bloddoping, er forbudt.

6. FORANDRING AV UTSEENDE, BYGNING OG/ELLER PRESTASJON VED EKSTERIØRUTSTILLING

6.1 Varige endringer

Det er ikke tillatt å fremføre hund til bedømmelse på eksteriørutstilling som har gjennomgått inngrep i den hensikt å forbedre utseende, bygning og/eller prestasjon. Eksempler på slike

inngrep er tannregulering, tatovering av kosmetisk årsak som endring av snutefarge eller annen pigmentering, kosmetisk kirurgi eller kirurgisk korrigerende av feilplasserte testikler, inkludert innsetting av testikkelimplantater.

6.2 Midlertidig endring

Det er ikke tillatt å fremføre hund til bedømmelse på eksteriørutstilling som har fått tilført/påført midler som farge, kritt, hårspray, snutesverte e.l. i den hensikt å endre pelsens eller hudens utseende, farge eller struktur*. Normal børsting, napping/trimming og klipping ut fra rasens behov er tillatt. Likeledes er vask/bad av hund med vanlig hundesjampo/balsam, samt tørking med eller uten føning, tillatt. På utstillingsplassen/-området er det kun tillatt å tilføre pelsen vann, ingen øvrige midler er tillatt. Representant for arrangøren kan beslaglegge utstyr, flaske e.l. dersom det er tvil om innhold og bruk er i strid med dette punktet (6.2).

*Populært kalt "faking"

7. IDENTITET

Det er deltakers ansvar å forvise seg om at hund som fremføres til start/bedømmelse er identisk med den som er påmeldt og oppført i katalog eller påmeldings-/deltakerliste. Arrangør (utstillings- eller prøveleder eller person denne peker ut) kan når som helst kontrollere hunders id-merking.

8. PRØVETAKING

Prøver kan tas av blod, urin, pels, hudoverflate eller annet biologisk materiale, eller av utstyr som mistenkes brukt til ulovlig medisinerings/doping (se også pkt 6.2). Prøver skal tas etter prosedyre beskrevet i Vedlegg 2. Medisinerings- og dopingkontroll, inkludert id-kontroll beskrevet i pkt 7, kan foretas rutinemessig av arrangør, eller etter krav fra utstillings-/prøveleder, dommer eller veterinær. Når en hund er plukket ut til å avgi dopingprøve skal hundens id (mikrochip) straks kontrolleres og registreres. Hundens id skal også kontrolleres umiddelbart etter at prøven er avlagt, som beskrevet i Vedlegg 2.

Prøve kan tas før, under eller etter bedømmelse, hele tiden mens hunden befinner seg på eller i tilknytning til utstillings-/prøveplassen. For stoffer som er forbudt til enhver tid

(Vedlegg 1) kan prøve tas inntil ett døgn etter fullført bedømmelse. Dersom det er tvil om en behandling, kan NKK under utredningen av saken be om å få innsyn i hundens veterinærjournal. Eier plikter å gi innsyn i hundens journal på forespørsel. Dersom ansvarlig person/deltaker nekter at dopingprøve tas, nekter å delta i vedtatte prøvetakingsprosedyrer eller nekter innsyn i hundens journal, kan dette betraktes som en positiv dopingprøve. Det samme gjelder dersom man nekter å gi fra seg brukerstyr/flaske e.l som omtalt i pkt 6.2 og 8). All manipulasjon som kan ødelegge mulighetene for å analysere dopingprøver eller maskere ulovlig tilførte stoffer (tilføre forurensning, tømme ut hele/deler av prøven e.l) er forbudt.

9. DISPENSASJON

Dispensasjon fra disse reglene kan gis for hunder med visse tilstander som krever langtidsbehandling. Dispensasjon kan kun gis for tilstander/lidelser spesifisert i vedlegg 3. Søknaden skrives på et fast skjema, følges av nødvendig journal og sendes NKKs Administrasjon. Følgende må være oppfylt hvis dispensasjon skal kunne gis:

- a) Behandling må være påkrevd ut fra veterinærmedisinsk vurdering
- b) Søknad må skrives på fastsatt skjema (Vedlegg 4)
- c) Søknad må følges av fullstendig veterinærjournal som redegjør for grunnlaget for diagnosen (inkludert funn ved undersøkelse, prøvesvar mm)
- d) Det må spesifiseres hvilke(t) medikament(er) hunden går på, dosering mm
- e) Vurdering av søknaden skjer individuelt i hvert enkelt tilfelle
- f) For at en hund skal få innvilget dispensasjon er det et minimum at den er helt symptomfri og funksjonelt frisk så lenge den går på medisinene. Hundens sunnhet og velferd må ikke settes i fare ved at hunden har sykdomssymptomer mens den trenes mot og deltar i konkurransen.
- g) For at søknaden skal behandles må en redegjørelse/attest/journalutdrag/sykehistorie som fastslår hundens diagnose og kortfattet diagnosegrunnlag sendes raseklubben til orientering
- h) Dispensasjon/starttillatelse må innhentes for hver konkurransegrein/-type dersom det er ønskelig at hunden kan delta mer enn én type konkurranse
- i) Dispensasjon kan gis tidsbegrenset eller som varig starttillatelse
- j) Dersom tilstand eller dosering endrer seg må dette meldes inn til NKK. Hvis det oppstår behov for behandling med andre typer medikamenter enn det som er oppgitt i søknaden, må ny søknad sendes NKK

10. OVERTREDELSE

Brudd på disse reglene vil kunne medføre tap av oppnådde resultater, og saker vil oversendes NKKs Disiplinærkomite for eventuelt ileggelse av andre disiplinærreaksjoner. I tilfeller der arrangør eller veterinær mistenker brudd på offentlig lovverk vil forholdet anmeldes til aktuelt forvaltningsorgan (Mattilsynet) eller Politiet.

Vedlegg 1. (Vedlagt som eget dokument)

FORBUDS- OG KARENSTIDSLISTE (FKL) FOR NKK 2013

Vedlegg 2.

PRØVETAKINGSPROSEDYRE for urinprøver (etter modell av Norges

Hundekjørerforbund)

A. Fremmøte ved doping kontroll kontoret (DCS)

Utøveren (her definert som den som har ansvaret for hunden og har ført denne under bedømmelsen på arrangementet, dvs enten eier eller fører/handler) skal møte frem til dopingkontroll etter anmodning og på avtalt tidspunkt. Utøveren vil bli bedt om å vise legitimasjon med bilde hvis dopingkontrolløren ikke kjenner vedkommende fra før. Utøver oppfordres til å ha med seg en person som vitne og støtte/hjelp.

B. Valg av prøveglass/-beger

Utøveren vil kunne velge mellom ulike prøveglass/-beger og skal velge ett. Utøveren må påse at beholderen er hel, ren og at forseglingen ikke har blitt utsatt defekt/skader.

Utøveren må ha kontroll over beholderen hele tiden.

Utøveren blir også gitt valget mellom forskjellige par forseglede plathansker og skal velge et par. Også her må utøver bekrefte at hanskene er hele, rene og at forseglingen ikke har defekter/skader. Utøver skal beholde plathanskene på hele tiden inntil prøven er tatt, evt delt, og forseglet.

C. Prosedyre ved urinprøve

C1. Avgivelse av urinprøve

Når utøver har valgt beholder og hansker, går utøver og dopingkontrollør sammen ut til hunden. Utøver tar på seg plathanskene og åpner forseglingen på beholderen. Det anbefales at utøver har med medhjelper, som fungerer som utøvers vitne og samtidig kan være til praktisk hjelp når utøver skal ta prøven (se pkt A). Hunden må hindres i å urinere til utøver er klar med oppsamlingsutstyret, det vil si at hunden ikke tas ut av bilen/buret/kassen e.l før alt er klart. Utøver må være klar til å fange opp urinprøven raskt, så snart hunden begynner å tisse. Dopingkontrolløren gir kun instruksjoner og råd under prøvetakingen og må ikke forstyrre eller påvirke ved å røre ved verken hunden eller beholderen. Utøver må unngå å få snø, sand eller annet ukjent stoff i beholderen. Når hunden har avgitt tilstrekkelig mengde urin, blir utøver bedt om å sette lokket på urinbegeret godt på, samt beholde plathanskene på. Hundens identitet blir sjekket ved skanning av mikrochip, og utøver bærer det forseglede urinbegeret inn igjen.

C2. Mengde urin

Mengde urin som samles opp bør være ca 50-90 ml. Dopingkontrolløren skal bekrefte, i utøvers påsyn, om volumet av urin er stort nok til å tilfredsstille laboratoriets krav. Hvis mengden av urin ikke er i samsvar med minimumskravet, skal utøver fortsette med en oppsamlingen til urinvolumet er tilstrekkelig.

C3. Valg av transportforpakning for urinprøve

Hvis hunden har avlevert riktig mengde urin skal utøver bli gitt valget mellom minst tre transportpakninger for urinprøve, og velge en. Utøver må bekrefte at forseglingen på transportpakningen ikke er brutt eller skadet/defekt på noen måte. Utøver

skal åpne pakningen og bekrefte at kodennummeret på flaskene, lokkene og transportpakningen er identiske og at de samme kodennumrene er skrevet korrekt på dopingkontrollskjemaet.

C4. Deling av urinprøven

Utøver, eller medhjelper utøver peker ut, deler urinprøven på følgende måte: Han/hun åpner A- og B-flaskene og fjerner den røde plastringen rundt flaskehalsen. Urinbegeret åpnes ved at man drar i ringen mens man samtidig presser med den andre hånden hardt ned mot bordflaten. Utøver heller anvist mengde urin inn i B-flasken. Resterende urin skal helles i A-flasken.

D. Prosedyre for andre typer prøvermateriale

D1. Blodprøve, prøve av hud, pels eller nese, evt andre prøver skal tas i samsvar med prosedyren beskrevet for urinprøve, med unntak av selve prøveuttaket. Blodprøve tas med sterilt blodprøveutstyr av kvalifisert person med engangshansker, ett glass til A- og ett glass til B-prøven (altså ingen deling av prøven). Prøve av hud, pels eller nese tas med engangshansker, ved hjelp av instrumenter som er grundig vasket og kokt (evt engangsinstrumenter).

E. Forsegling av prøven

Utøver forsegler både A- og B-prøven. Utøvers representant eller dopingkontrolløren skal bekrefte at prøvene er riktig forseglet. Utøver kan nå ta av plasthanskene.

F. Fullføre dopingkontrollskjema

Utøver må oppgi sin bostedsadresse samt telefonnummer og e-mail (hvis vedkommende har) i dopingkontrollskjemaet.

Utøver blir bedt om å oppgi om hunden nylig har fått noen type medisin/tilskudd, reseptbelagte eller ikke-resept belagte. Ved uttak av prøver av hud, pels eller nese skal brukte sjampoer og andre relevante midler oppgis. Disse medikamentene/tilskuddene blir notert på skjema. Utøver har rett til å notere kommentarer (både positive og negative) og bekymringer i forbindelse med utførelsen av dopingkontrollen. Utøver skal bekrefte at all informasjon på dopingkontrollskjema er korrekt, inkludert kodennummer på prøvepakningen.

Dopingkontrolløren, utøver selv og evt utøvers representant skal bevitne prøvetakingen ved å undertegne på skjema når kontrollen er avsluttet. Utøver mottar en kopi av dopingkontrollskjemaet. Den delen av skjemaet som laboratoriet mottar, må ikke inneholde noen informasjon som kan identifisere utøver eller hund.

Vedlegg 3.

LISTE OVER TILSTANDER/DIAGNOSER der dispensasjon/starttillatelse kan gis for hunder på langtidsmedisinering

En forutsetning for at dispensasjon kan gis er at hunden når den behandles er helt symptomfri og tåler belastningen i den konkurransformen det søkes dispensasjon (starttillatelse) for.

Eksempel på tilstander der man kan gi dispensasjon:

Enzymbehandling pga bukspyttkjertelsvikt (eksokrin pankreasinsuffisiens)

Skjoldbruskkjertelsvikt (hypotyreose)

Diabetes

Epilepsi

Bakterielle hudsjukdommer behandlet med autogen vaksine

Allergiske hudsjukdommer

Kirurgisk kastrering: Ved eksteriørutstilling - følgende er hentet fra NKKs Utstillingsregler (1.1.2012):
Hannhunder som kastreres gjennom operativt inngrep pga skade eller sykdom har rett til å delta på utstilling dersom det fremlegges attest på godkjent formular om at hunden etter 6 mnd alder, men før operasjon har hatt normalt utviklede testikler på normal plass. Utstillingstillatelse for slik hund etter søknad av NKK. Kastrerte tisper gis generell dispensasjon.

Eksempel på tilstander der man ikke kan gi dispensasjon:

Binyrebarksjukdom (Cushings syndrom, addisons sykdom)

Hjertesjukdom

Blødningsjukdommer

Medisinsk (kjemisk) kastrering hannhund

FORBUDS- OG KARENSTIDSLISTE (FKL) FOR NKK 2013

Forbuds- og karenstidslisten er utarbeidet i samarbeid med relevante fagmiljøer.

FKL lister substanser og behandlinger som er absolutt forbudt til bruk på konkurransehund (del A). For slike kan det ikke oppgis karenstider. Del B inneholder substanser og metoder som er omfattet av karenstider. Disse substanser er forbudt på offisielle og uoffisielle utstillinger, prøver og andre konkurranser arrangert av NKK og NKKs medlemsklubber eller – forbund. Forbuds- og karenstidslisten kan revideres årlig. Den angjeldende liste gjelder fra 01.01.2014.

A. Absolutt forbudte substanser og behandlingsmetoder

Følgende substanser er forbudt, inkl. andre substanser med lignende kjemisk struktur eller lignende biologisk effekt og deres utløsende/frigjørende faktorer:

- Anabole midler (endogene når administrert eksogent, og eksogene, inkludert androgener, selektiv androgen reseptor modulator (SARM), tibolon, zeranol)
- Peptidhormoner, vekstfaktorer og relaterte substanser inkludert, men ikke begrenset til Erytopoetin (EPO), dEPO, HIF, CERA, Hematid, Chorion Gonadotropin og Luteiniserende Hormon i hanndyr, insulinlignende vekstfaktor (IGF-1), Fibroblast vekstfaktor (FGF), Hepatocyt vevstfaktor (HGF), Mekanovekstfaktorer (MGF), Platelet derived Growth factor (PDGF), vaskulær endotel vekstfaktor og enhver annen vekstfaktor som påvirker syntese/nedbryting av muskel-, sene- eller ligamentproteiner, vaskularisering (nydannelse av blodkar), energiforbruk, regenerativ kapasitet (tilhelingskapasitet) eller som kan påvirke overganger mellom ulike muskelfibertyper.

I tillegg til det ovennevnte omfattes også andre stoffer med liknende kjemisk struktur eller liknende biologisk(e) effekt(er).

- Narkotiske substanser definert i Legemiddelloven §4 **med unntak av** alprazolam, buprenorfin, diazepam, fentanyl, metadon, midazolam, morfin, pentobarbital, petidin, remifentanil og thiopental brukt i veterinærmedisinsk behandling (se spesifikke karenstider for disse).
- Manipulering av blod- og blodkomponenter
 - Administrering av autologt, homologt eller heterologt blod, eller røde blodcelleprodukter av enhver opprinnelse til sirkulasjonssystemet (blodbanen), -uansett mengde. Unntatt fra forbudet er blod og blodprodukter gitt i terapeutisk øyemed (som klinisk behandling ved påvist sykdom/skade, som blodoverføring). Karenstid for blod og blodprodukter ved klinisk behandling er 6 måneder.
- Kjemisk og fysisk manipulasjon

- Å manipulere med, eller forsøke å manipulere med prøver innhentet under dopingkontroll i den hensikt å endre integriteten og gyldigheten av disse er forbudt. Eksempler på forbudte metoder inkluderer, men er ikke begrenset til å fjerne eller bytte urin- eller blodprøver, og/eller annen endring av prøven.
- Gendoping
 - Overføring av polymerer av nukleinsyrer eller nukleinsyreanaloger
 - Bruk av normale eller genetisk modifiserte celler.

B. Karenstidsliste

Karenstidene er minimumsfrister. Det er ikke lov å starte på utstillinger, prøver eller andre konkurranser arrangert av NKK og NKKs medlemsklubber eller -forbund innenfor karenstiden. Karenstiden regnes fra avsluttet behandling.

Fristene under gjelder hvis ikke spesifikk karenstid er angitt for substansen eller preparatet. Når det i biologisk materiale (blod, urin, hår) fra hund påvises en substans som nevnt under, er det å anse som forbudt selv om middelet ble gitt før de angitte frister.

Karenstider er fastsatt med bakgrunn i dyreveldferdsmessige vurderinger og er også basert på at produsentenes anbefalte doser, doseringsintervall, administrasjonsmåte og varighet av behandling med legemidlene følges. Ved avvik fra dette vil det ofte være nødvendig å forlenge karenstiden. Likeledes må veterinæren benytte sitt faglige skjønn og forlenge karenstidene dersom individuelle forhold (rase, foring, treningsstatus) tilsier det, samt om det benyttes legemidler som ikke har markedsføringstillatelse til hund men til andre dyrearter (inkl. mennesker).

Det hviler et utvidet ansvar på veterinæren i de tilfeller den han/hun velger å behandle med legemidler som ikke er markedsført til dyrearten hund og der spesifikke frister ikke er angitt under. Vedkommende må bruke sitt faglige skjønn og sette tilstrekkelig lang karenstid i slike tilfeller.

Generelle karenstider (minimumsfrister):

- I. **Ingen karenstid**
 - a. Desinfeksjonsmidler
 - b. Midler som kun virker bløtgjørende, absorberende, astringerende, tørrende eller keratolyttisk
 - c. Nedkjøling med kaldt vann
 - d. Vaksiner
 - e. Antiparasittære midler (inkludert ektoparasittmidler) **med markedsføringstillatelse til hund**
- II. **96 timer**
 - a. Injeksjon eller infusjon uansett substans (unntak: vaksiner)
 - b. Substanser med effekt i nervesystemet som ikke har annen spesifikk frist
 - c. Veterinærmedisinske legemidler uten indikasjon til hund som ikke har annen spesifikk frist
 - d. Naturlegemidler og homeopatiske midler

- e. Antibakterielle legemidler med unntak av benzylpenicillinprokain og cefovecin

III. 14 døgn

- a. Injeksjon i ledd, bursa eller seneskjede uansett substans
- b. Ikke-steroid antiinflammatoriske legemidler (NSAIDs) med unntak av mavacoxib
- c. Glukokortikoider (uten depoteffekt): administrert systemisk
- d. Glukokortikoider (peroralt): prednisolon

IV. 10 døgn

- V. Glukokortikoider applisert topikalt på hud, i øre eller i øye

VI. 30 døgn

- a. Glukokortikoider, depoteffekt til injeksjon lokalt eller systemisk

Glukokortikoider **med** depoteffekt (eksempler): deksametasonisonicotinat, metylprednisolon, triamcinolonacetonid, triamcinolonhexacetonid, betametasonsuccinat

Glukokortikoider **uten** depoteffekt (eksempler): deksametasonfosfat, hydrokortison

Spesifikke karenstider (minimumsfrister) for legemidler som er markedsført til hund i Norge

preparatnavn	virkestoff	karenstid
Adrenalin	Adrenalin	96 timer
Advantage	Imidacloprid	0
Advocate	Imidacloprid+moksidectin	0
Alizin	Aglepriston	30 døgn
Alzane	Atipamezol	96 timer
Antirobe	Klindamycin HCl	96 timer
Antisedan	Atipamezol	96 timer
Atopica	Ciclosporin	30 døgn
Banminth	Pyrantelpamoat	0
Baytril	Enrofloxacin	96 timer
Bayvantic	Permetrin+ Imidakloprid	0
Becoplex	Thiamin	96 timer
Betnovat	Betametasonvaleriat	10 døgn
Betnovat med chinofom	Betametasonvaleriat + chinofom	14 døgn
Borgal	Sulfadoxin+ trimetoprim	96 timer
Butomidol	butorfanol	96 timer
Canaural	Fucidinsyre+NeomycinB+Nystatin+Prednisol	10 døgn

	on	
Cartrophen	Natriumpentosanpolysulfat	14 døgn
Cepetor	Medetomidin	96 timer
Certifect	fipronol. metopren, amitraz	0
Cerenia	Maropitant	96 timer
Clamoxyl	Amoxicillin trihydrat	96 timer
Clavobay	Amoxicillin trihydrat	96 timer
Clomicalm	Clomipramin	30 døgn
Convenia	Cefovecin	30 døgn
Cortavance	Hydrokortisonaceponat	10 døgn
Daktar	Miconazol	96 timer
Dexadreson	Dexametasonfosfat	14 døgn
Dexdomitor	Dexmedetomidin	96 timer
Dihydrostreptomycin	Dihydrostreptomycin	96 timer
Dolorex	Butorfanol	96 timer
Domitor	Medetomidin	96 timer
Dorbene	medetomidin	96 timer
Drontal comp	Febantel , pyrantel, prazikvantel	0
Drontal comp forte	Febantel, pyrantel, prazikvantel	0
Durammune DAPPI		0
DurammuneDAPPI + LC		0
Durammune Pi		0
Duraimmune Pi + LC		0
Easotic	Hydrocortisonaceponat, miconazol, gentamicin	10 døgn
Eurican herpes		0
Euthasol	pentobarbital	14 døgn
Exproline	Fipronil	0
Exspot	Permetrin	0
Fenemal	Fenobarbital	14 døgn
Flexicam	Meloxicam	14 døgn
Fortecor	Benazepril	30 døgn
Frontline	Fipronil	0
Frontline comp	Fipronil, metopren	0
Fuciderm	Fusidinsyre+betametasonvalerat	10døgn

Fucithalmic	Fusidinsyre	96 timer
Galastop	Kabergolin	30 døgn
Incurin	Østriol	30 døgn
Interceptor	Milbemycinoksim	0 døgn etter siste behandling
IsoFlo	Isofluran	96 timer
Isoba	Isofluran	96 timer
Karsivan	Propentofyllin	14 døgn
Ketalar	Ketamin	96 timer
Kloramfenikol	Kloramfenikol	96 timer
Klyx	Dokusnatrium	0
Kodein	Kodein	96 timer
Lidokel-Adrenalin	Lidokain + adrenalin	96 timer
Loxicom	Meloxicam	14 døgn
Malaseb	klorheksidinglukonat	0
Medodin	Medetomidin	96 timer
Metacam	Meloxicam	14 døgn
Microlax	Natriumcitrat+Natriumlaurylsulfacetat	0
Milbemax	Milbemycinoksim	0 døgn etter siste behandling
Narcoxyl	Xylazin	96 timer
Nobivac		0
Nobivac BbPi		0
Nobivac DHP		0
Nobivac DHPPi		0
Nobivac Lepto		0
Nobivac Parvo		0
Nobivac Pi		0
Noroclav	Amoxicillintrihydrat+klavulansyre	96 timer
Nozinan	Levomepromazin	7 døgn
Onsior	Robenacoxib	14 døgn
Optimmune	Ciclosporin	14 døgn
Panacur	Fenbendazol	0
Penovet	Benzylpenicillinprokain	14 døgn
Perlutex	Medroxyprogesteronacetat	30 døgn
Posatex	Orbifloxacin+posakonazol+mometasonfuroat	10 døgn

Prac-tic	Pyriprol	0
Prednisolon	Prednisolon	14 dager
Previcox	Firocoxib	14 døgn
Procox	Emodepsid, toltrazuril	0
Profender	Prazikvantel	0
Promon	Medroxyprogesteronacetat	30 døgn
PropoClear	Propofol	96 timer
PropoVet	Propofol	96 timer
Pyrisept	Cetylpyridinium	0
Rabisin		0
Respirot	Crotethamin+croproamid	96 timer
Revazol	Atipamezol	96 timer
Revertor	Atipamezol	96 timer
Rimadyl	Karprofen	14 døgn
Rompun	Xylazin	96 timer
Ronaxan	Doxycyclin	96 timer
Scalibor	Deltametrin	0
Seresto	Imidakloprid, flumetrin	0
Sevoflo	Sevofluran	96 timer
Streptocillin	Benzylpenicillinprokain+dihydrostreptomycin	14 døgn
Stronghold	Selamektin	0
Suprelorin	Deslorelinacetat	1 år
Synolox	Amoxicillintrihydrat+klavulansyre	96 timer
Terramycin	Oksytetracyclin	96 timer
Terramycin-Polymyxin B	Oxytetracyclin+PolymyxinB	96 timer
Tribrissen	Sulfadiazin+Trimetoprim	96 timer
Trocoxil	Mavacoxib	90 døgn
Veraflox	Pradofloxacin	4 døgn
Vetalgin	Metamizol	14 døgn
Vetergesic	Buprenorfin	96 timer
Vetmedin	Pimobendan	14 døgn
Vetoryl	Trilostan	14 døgn
Vorenvet	Deksametasonisonicotinat	30 døgn
Weifapenin	Fenoxymetylpenicillin	96 timer
Welpan	Febantel	0

Ypozane	Osateronacetat	30 døgn
Zantel	Prazikvantel	0
Zoletil	Tiletamin+Zolazepam	7 døgn

Karenstider for behandlingsmetoder

- VII. Akupunktur: 4 døgn
- VIII. Kiropraktisk behandling: 4 døgn
- IX. Transkutan nervestimulering (TND): 4 døgn
- X. Laser og/eller ultralydbehandling: 4 døgn
- XI. Sjokk- eller pulsølgebehandling: 14 døgn. Behandling skal kun utføres av autorisert veterinær.

Karenstider for legemidler som ikke er markedsførte for hund i Norge

Listen er basert på kapitlet *Doseringsangivelser til hund og katt for legemidler som ikke er markedsførte for hund og/eller katt i Norge* (<http://www.felleskatalogen.no/medisin-vet/dosering-hund-katt>)

Fordøyelsesorganer og stoffskifte:

- Atropin: 96 timer
- Loperamid: 7 døgn
- Meclozin 7 døgn
- Omeprazol 7 døgn
- Ranitidin 7 døgn
- Sulfazalazin 7 døgn

Hjerte- og kretsløp:

- Furosemid: 7 døgn

Dermatologiske midler:

- Dexklorfeniramin: 7 døgn
- Hydroxyzin: 7 døgn
- Itraconazol 96 timer
- Ketokonazol 96 timer
- Prometazin 7 døgn

Urogentialsystem og kjønnshormoner:

- Dinoprost 7 døgn
- Nitrofurantion 96 timer
- Oksytocin 7 døgn

Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønnshormoner:

- Levotyroxin 30 døgn
- Metylprednisolonacetat: 30 døgn

Antiinfektiva og antiparasittære midler til systemisk bruk:

- Cefalexin 96 timer
- Erytromycin 96 timer
- Gentamicin 96 timer
- Metronidazol 96 timer
- Ivermectin: 14 døgn

Immunmodulerende midler:

- Azatioprin 30 døgn
- Klorambucil 30 døgn

Nervesystemet:

- Acepromacin 7 døgn
- Alprazolam 7 døgn
- Diazepam 7 døgn
- Kaliumbromid 7 døgn

Respirasjonsorganer:

- Bromheksin 14 døgn
- Doksapram 7 døgn
- Teofyllin 14 døgn
- Terbutalin 14 døgn

Følgende legemidler har svært lang eliminasjonshalveringstid og/eller virkningstid og anbefales ikke brukt til hunder som starter i utstillinger, prøver og andre konkurranser:

- Mavacoxib (Trocoxil)
- Cefovecin (Convenia)

NSAIDs som ikke er markedsført (godkjent av legemiddelmyndighetene) til hund skal ikke brukes til hunder som starter i utstillinger, prøver og andre konkurranser. Eksempler på slike legemidler er ibuprofen (Ibux), naproxen (Naprosyn) og piroxicam (Felden).